

paleis het loo

**Stichting Paleis Het Loo Nationaal Museum
Apeldoorn**

Verkort jaarverslag 2021

24 maart 2022

Jaarrekening

**Stichting Paleis Het Loo Nationaal Museum
Apeldoorn**

BALANS PER 31 DECEMBER 2021

na bestemming exploitatieresultaat

ACTIVA	2021	2020	PASSIVA	2021	2020
<i>(in euro's)</i>					
1a. Materiële vaste activa	104.385.242	80.646.463	3a. Algemene reserve	1.186.857	1.186.857
1b. Financiële vaste activa	921.756	586.642	3b. Bestemmingsreserve	39.884	46.598
1. Vaste Activa	105.306.998	81.233.105	3c. Bestemmingsfondsen	-	-
			3. Eigen vermogen	1.226.741	1.233.455
2a. Voorraden	72.717	131.989	4. Aankoopfonds	953.665	1.226.633
2b. Vorderingen	10.888.625	6.700.150	5. Voorzieningen	4.156.602	1.285.911
2c. Liquide middelen	20.167.335	27.390.635	6. Langlopende schulden	116.991.176	97.781.361
2. Vlottende activa	31.128.677	34.222.774	7. Kortlopende schulden	13.107.491	13.928.519
TOTALE ACTIVA	136.435.675	115.455.879	TOTALE PASSIVA	136.435.675	115.455.879

Stichting Paleis Het Loo Nationaal Museum
Apeldoorn

Categoriale exploitatierekening over 2021

BATEN (in euro's)	2021	begroting 2021	2020	
Eigen inkomsten				
8. Publieksinkomsten binnenland				
8a. Kaartverkoop	460.971	525.000	395.228	
8b. Overige publieksinkomsten	211.893	206.000	138.943	
9. Publieksinkomsten buitenland	-	-	-	
Totaal Publieksinkomsten	672.864	731.000	534.171	
10. Sponsorinkomsten	104.179	100.000	100.200	
11. Overige directe inkomsten	62.058	-	-	
Totaal overige directe inkomsten	166.237	100.000	100.200	
Totale Directe inkomsten	839.101	831.000	634.371	
12. Indirecte inkomsten	12.903	62.500	14.684	
13. Private middelen				
13a. Particulieren (incl. Vriendenver.)	188.491	22.000	26.221	
13b. Bedrijven	72.375	60.000	46.250	
13c. Private fondsen	62.145	18.000	41.315	
13d. Goede doelenloterijen	700.836	750.000	724.404	
Totaal bijdragen uit private middelen	1.023.847	850.000	838.190	
Totaal eigen inkomsten	1.875.851	1.743.500	1.487.245	
Subsidies				
14. Totaal structureel OCW				
14a. OCW: Regeling specifiek cultuurbeleid	3.412.704	3.393.327	3.343.179	
14b. OCW: Erfgoedwet onderdeel huisvesting	5.132.395	10.298.391	4.888.736	
14c. OCW: Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	1.607.273	1.598.147	1.574.529	
15. Totaal structurele publieke subsidies overig	-	-	-	
Totale structurele subsidies	10.152.372	15.289.865	9.806.444	
16. Incidentele publieke subsidies	266.454	397.276	700.627	
Totale subsidies	10.418.826	15.687.141	10.507.071	
TOTALE BATEN	12.294.677	17.430.641	11.994.316	
LASTEN (in euro's)				
	2021	begroting 2021	2020	
17. Personeelslasten	6.451.080	7.208.930	6.240.992	
18. Huisvestingslasten	3.400.497	7.487.500	3.460.622	
19. Afschrijvingen	175.913	255.000	230.452	
20. Aankopen	200.069	-	30.307	
21. Overige lasten	2.107.526	2.182.570	1.794.013	
TOTALE LASTEN	12.335.085	17.134.000	11.756.386	
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	40.408-	296.641	237.930	
22. Saldo rentebaten/-lasten	24.418	18.750	20.096	
Resultaat deelneming	256.977-	310.891-	342.094-	
Mutatie aankoopfonds	272.967	4.500-	84.068	
EXPLOITATIERESULTAAT	-	-	-	
WERKZAME PERSONEN				
	Huidig boekjaar		Vorig boekjaar	
	€	fte	€	fte
Specificatie personeelslasten				
1. Werknemers in vaste dienst (onbepaalde tijd)	5.056.594	87	5.400.378	99
2. Werknemers in tijdelijke dienst (bepaalde tijd)	1.162.436	20	591.510	11
3. Overige werkbare personen	224.192	3	240.572	3
4. Personeelslasten totaal	6.443.222	110	6.232.460	113
5. Stagiair(s)/Stagiaire(s).	7.858	3	8.532	3
		uren		uren
6. Ingehuurde zelfstandigen/freelancers	356.445	5.216	201.737	3.265
Uren werkweek per fte: 36 gemiddeld				
Vrijwilligers	aantal		aantal	
7. Vrijwilligers: fte	18		19	
8. Vrijwilligers: personen	167		174	

Categoriale en functionele exploitatierekening over 2021

FUNCTIONEEL	Totaal	Publieks- activiteiten	Collectie- beheer	Algemeen Beheer
CATEGORIAAL				
BATEN				
(in euro's)				
Eigen inkomsten				
Publieksinkomsten				
Kaartverkoop	460.971	460.971	-	-
Overige publieksinkomsten	211.893	211.893	-	-
Publieksinkomsten buitenland	-	-	-	-
<i>Totaal Publieksinkomsten</i>	<i>672.864</i>	<i>672.864</i>	-	-
<i>Sponsorinkomsten</i>	<i>104.179</i>	<i>104.179</i>	-	-
<i>Overige directe inkomsten</i>	<i>62.058</i>	<i>62.058</i>	-	-
<i>Totaal overige directe inkomsten</i>	<i>166.237</i>	<i>166.237</i>	-	-
<i>Totaal directe inkomsten</i>	<i>839.101</i>	<i>839.101</i>	-	-
<i>Indirecte inkomsten</i>	<i>12.903</i>	<i>7.157</i>	-	<i>5.746</i>
<i>Private middelen</i>				
Particulieren (incl. Vriendenver.)	188.491	30.206	158.285	-
Bedrijven	72.375	-	72.375	-
Private fondsen	62.145	-	62.145	-
Goede doelenloterijen	700.836	700.836	-	-
<i>Totaal bijdragen uit private middelen</i>	<i>1.023.847</i>	<i>731.042</i>	<i>292.805</i>	-
Totaal eigen inkomsten	1.875.851	1.577.300	292.805	5.746
Subsidies				
<i>Totaal structureel OCW</i>				
OCW: Regeling specifiek cultuurbeleid	3.412.704	3.412.704	-	-
OCW: Erfgoedwet onderdeel huisvesting	5.132.395	2.412.226	1.180.451	1.539.719
OCW: Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	1.607.273	-	1.607.273	-
Totaal structurele publieke subsidies overig	-	-	-	-
Totaal structurele subsidies	10.152.372	5.824.930	2.787.724	1.539.719
Incidentele publieke subsidies	266.454	266.454	-	-
<i>Totale subsidies</i>	<i>10.418.826</i>	<i>6.091.384</i>	<i>2.787.724</i>	<i>1.539.719</i>
TOTALE BATEN	12.294.677	7.668.684	3.080.529	1.545.465
LASTEN				
(in euro's)				
Personeelslasten	6.451.080	3.206.459	1.466.139	1.778.482
Huisvestingslasten	3.400.497	1.598.234	782.114	1.020.150
Afschrijvingen	175.913	88.242	6.619	81.052
Aankopen	200.069	-	200.069	-
Overige lasten	2.114.240	1.003.136	465.120	645.984
TOTALE LASTEN	12.341.799	5.896.071	2.920.061	3.525.668
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	47.122-	1.772.613	160.468	1.980.203-
Saldo rentebaten/-lasten	24.418	-	-	24.418
Resultaat deelneming	256.977-	-	-	256.977-
Mutatie aankoopfonds	272.967	-	272.967	-
Toerekening Algemeen beheer		1.772.613-	433.435-	2.206.048
EXPLOITATIERESULTAAT	6.714-	-	-	6.714-
Exploitatieresultaat toekenning aan continuïteitsreserve:	-	-	-	-
Bestemmingsfonds deelcatalogi	6.714	-	-	6.714
Bestemmingsfonds OCW (2021-2024)	-	-	-	-
Algemene reserve	-	-	-	-
EXPLOITATIERESULTAAT NA CORRECTIE	-	-	-	-

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2021

Algemeen

Activiteiten

Stichting Paleis Het Loo, Nationaal Museum is opgericht bij notariële akte d.d. 23 juni 1994. De vestigingsplaats is Apeldoorn. In het register van de Kamer van Koophandel bekend onder nummer 41041897. Volgens artikel 2 van de statuten "heeft de stichting ten doel om representatieve collecties samen te stellen, in stand te houden en te verbeteren van voorwerpen van geschiedenis en kunst, van en betreffende het Huis Oranje-Nassau in relatie tot de Nederlanden en van de ontwikkelingsgeschiedenis van nationale en internationale decoratiestelsels". De Stichting houdt hiertoe in stand het zeventiende eeuws complex "Paleis Het Loo" met bijbehorende tuinen en historische opstallen, waarin zij aan de hand van (wetenschappelijk) onderzoek, visuele presentatie van de collecties en informatie ten behoeve van studie, educatie en genoegen, zal trachten een zo breed mogelijk publiek te interesseren voor en inzicht te verschaffen in de ontwikkeling van die geschiedenis.

De financiële middelen van de stichting worden gevormd door:

- Subsidies en entreegelden
- Schenkingen, erfstellingen en legaten
- Overige baten

Het vermogen van de stichting dient ter verwezenlijking van het doel van de stichting.

De directie van Paleis Het Loo bestaat uit:

- De heer drs. M.P. (Michel) van Maarseveen, Algemeen directeur/bestuurder
- Mevrouw drs. P.L. (Pien) Harms, Zakelijk directeur/bestuurder

De Raad van Toezicht bestond in 2021 uit zeven leden. De samenstelling was als volgt:

- Mevrouw G.A. (Gerdi) Verbeet, voorzitter
- Mevrouw mr. M (Martine) Bijkerk (vanaf 01-07-2021)
- De heer ir. M.S.P. (Marc) Damen
- Mevrouw mr. M.T.H. (Marry) de Gaay Fortman (tot 30-06-2021)
- De heer A. (Ahmet) Polat
- Mevrouw M. (Mardjan) Seighali
- De heer drs. R.A.J. (Robert) Swaak
- De heer drs. C.C.M. (Kees) Vendrik

Verbonden partijen

PHL Commerce B.V.: Paleis Het Loo bezit 100% van de aandelen in deze B.V. voor het bedrag van € 6.000.

Ten behoeve van de winkel worden door Paleis Het Loo producten ingekocht bij de B.V.

Sinds 2020 ontplooit Paleis Het Loo via PHL Commerce B.V. horeca-activiteiten t.b.v. Paleis Het Loo.

De geconsolideerde cijfers zijn separaat in deze jaarrekening opgenomen. De directieleden van Paleis Het Loo vormen q.q. de directie van PHL Commerce B.V.. PHL Commerce B.V. is gevestigd in Apeldoorn.

Paleis Het Loo is aansprakelijk voor de verplichtingen van PHL Commerce B.V..

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

In februari 2022 is het Handboek Verantwoording Instellingen Erfgoedwetsubsidie 2021-2024 gepubliceerd.

De richtlijnen in dit handboek sluiten aan op de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek, Boek 2, Titel 9, en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 640).

Begin 2022 is aangaande het Handboek een herziene versie verstrekt.

De in het handboek gestelde eisen beogen enerzijds duidelijkheid te bieden aan de instellingen zelf en anderzijds uniformiteit te bevorderen in de presentatie van de te leveren (financiële) gegevens.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het exploitatieresultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2021 (vervolg 1)

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten, verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteit van de activiteiten

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Paleis Het Loo beschikt over voldoende vermogen en subsidietoezeggingen van het ministerie OCW om de continuïteit te waarborgen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen onder vlottende activa, liquide middelen, langlopende schulden en kortlopende schulden. Alle financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Paleis Het Loo kent geen afgeleide financiële instrumenten.

Valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's, de functionele valuta van de stichting.

Collectie

De collectie die bij de verzelfstandiging in 1994 middels de beheersovereenkomst in beheer is gegeven, is eigendom van de Staat der Nederlanden en is daarom niet in de balans opgenomen.

Alle nieuwe verwervingen of toevoegingen aan de collecties, worden automatisch in eigendom overgedragen aan de Staat der Nederlanden.

Schattingen bij de toepassing van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Er zijn geen waarderingsgrondslagen naar de mening van de directie die kritisch zijn ten aanzien van schattingen en veronderstellingen voor het weergeven van de financiële positie.

Begroting

De Raad van Toezicht ziet toe op, en stemt in met de uitvoering van de (meerjaren-)begroting en financiële rapportages.

Wet Normering Topinkomens

Voor de uitvoering van de Wet normering Topinkomens (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de beleidsregel Toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van de jaarrekening gehanteerd.

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2021 (vervolg 2)

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Afschrijvingen op de materiële vaste activa worden berekend op basis van de volgende percentages van de aanschafwaarde:

Machines en installaties	10-33,3 %
Vastgoed	5-33,3 %
Overige bedrijfsmiddelen	10-33,3 %

Financiële vaste activa

Stichting Paleis Het Loo Nationaal Museum kent één deelneming, namelijk PHL Commerce B.V..

Paleis Het Loo bezit 100% van het aandelenkapitaal. Op 13 februari 2020 heeft er een statutenwijziging plaatsgevonden. Daarbij is de naam P. Het L. Products BV veranderd in PHL Commerce B.V. en is het (doen) exploiteren van horecavoorzieningen ten behoeve van Paleis Het Loo als statutair doel van de onderneming toegevoegd. Vanaf 2020 is een consolidatieverslag in deze jaarrekening opgenomen.

De geconsolideerde deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de netto vermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze netto vermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van de stichting.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Daarbij worden tevens andere langlopende belangen in aanmerking genomen die feitelijk moeten worden aangemerkt als onderdeel van de netto-investering in de deelneming. Wanneer de stichting geheel of ten dele borg staat voor schulden van de desbetreffende deelneming, respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening gevormd. Bij het bepalen van de omvang van deze voorziening wordt rekening gehouden met reeds in mindering gebrachte voorzieningen voor oninbaarheid.

De vorderingen op en leningen aan deelnemingen alsmede de overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, die gelijk zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden.

Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien middelen niet vrij ter beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2021 (vervolg 3)

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de stichting wordt ingedeeld in verschillende reserves.

Algemene reserve

De algemene reserve is het gedeelte van het eigen vermogen waarover zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kan worden beschikt voor het doel waarvoor Paleis Het Loo is opgericht. Deze reserve wordt aangehouden om de continuïteit van de stichting op langere termijn te waarborgen.

Bestemmingsreserves

Aan deze van het vermogen afgezonderde reserve is door de directie van de stichting onder goedkeuring van de Raad van Toezicht een in de jaarrekening omschreven bestedingsmogelijkheid gegeven. Deze ligt in het verlengde van de doelstelling van de stichting.

Bestemmingsfondsen

Aan deze van het vermogen afgezonderde fondsen is een beperkte bestedingsmogelijkheid gegeven. Deze beperking is door derden aangebracht.

Aankoopfonds

Het aankoopfonds dient om bestemde bijdragen van externen, als wel intern (fonds Voluntariaat) op te nemen die bedoeld zijn voor museale en aanverwante aanschaffingen. Vanaf 2016 wordt ook een deel van de opbrengsten uit de vrijwilligersactiviteiten toegevoegd aan het aankoopfonds. Het aankoopfonds maakt geen deel uit van het eigen vermogen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten.

Tenzij anders vermeld worden de voorzieningen gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen af te wikkelen. Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is en betrouwbaar kan worden berekend, zijn de voorzieningen opgenomen tegen de contante waarde van de verplichting.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Onder de voorzieningen zijn ook de toekomstige kosten opgenomen voor alle personeelsleden die in aanmerking komen voor een jubileumuitkering. Uitkeringen in het kader van jubilea vinden plaats bij het bereiken van een dienstverband van 12,5 jaar, 25 jaar en 40 jaar. De opbouw vindt plaats naar rato van het aantal dienstjaren dat het personeelslid heeft opgebouwd tegen het huidige salaris, rekening houdend met de kans dat een medewerker werkzaam blijft bij de stichting.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde.

Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij de eerste verwerking meegenomen. Langlopende schulden worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

De investeringssubsidie OCW en nog te besteden huisvestingssubsidie werden in 2017 conform het Handboek verwerkt en gewaardeerd. Qua investeringssubsidie vindt hierop sinds 2018 een afwijking plaats. Jaarlijks zal er een beoordeling plaats vinden van de activering van de Renovatie & Uitbreiding, die deels wordt gefinancierd vanuit leningen via het Schatkistbankieren. Het restant dient de komende jaren gevormd te worden binnen de investeringssubsidie OCW. Deze gedragslijn zal de komende jaren worden gevolgd.

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2021 (vervolg 4)

Kortlopende schulden en overlopende passiva (inclusief bestemde bedragen van externe partijen).
Schulden (als mede nog te besteden gelden van externe partijen) worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het exploitatieresultaat wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten en lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar, worden meegenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en er wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Subsidies

De structurele subsidies die worden ontvangen ten behoeve van de exploitatie van voortdurende activiteiten worden als baten verantwoord in de exploitatierekening in het jaar waar de toekenning voor geldt. Overige ontvangen subsidies/bijdragen en daaraan gerelateerde kosten worden verantwoord in de periode waarop zij betrekking hebben (RJ 274). Vooruit ontvangen subsidies worden opgenomen onder de overlopende passiva. Bestedingen volgen in de volgende boekjaren overeenkomstig de subsidievoorwaarden. De subsidies worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en Paleis Het Loo de condities voor ontvangst kan aantonen.

Giften

De niet-financiële bijdrage die door vrijwilligers wordt geleverd, wordt niet in de exploitatierekening verantwoord.

Kunstaankopen en bijdragen ten behoeve van kunstaankopen

De onderdelen van de subsidie, de schenkingen en overige bijdragen die bestemd zijn voor het doen van kunstaankopen worden, evenals de kunstaankopen zelf, in de exploitatierekening verantwoord. De bedragen verkregen van derden, ten behoeve van kunstaankopen die ultimo boekjaar nog niet zijn besteed aan de verwerving van kunstaankopen, worden ultimo boekjaar toegevoegd aan het aankoopfonds. Bij aankoop van kunstvoorwerpen in latere jaren vallen deze bedragen vrij ten gunste van de exploitatie. Deze mutatie in het aankoopfonds wordt separaat verantwoord in de exploitatierekening.

Afschrijvingen

Materiele vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Pensioenregelingen personeel

De voor het personeel geldende pensioenregelingen worden gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder. De verschuldigde premie wordt als last in de exploitatierekening verantwoord. Als de reeds betaalde premiebedragen de verschuldigde premie overtreffen, wordt het verschil opgenomen als overlopend actief voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. Indien er, naast de verplichting voor periodieke pensioenpremies, een verplichting bestaat voor per balansdatum opgebouwde pensioenrechten (backserviceverplichtingen), wordt de verplichting in de balans opgenomen tegen de contante waarde. De Stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het fonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies.

Aandeel in het resultaat van niet-geconsolideerde ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het resultaat van de deelneming waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid, wordt opgenomen in het exploitatieresultaat van de stichting onder aandeel resultaat deelnemingen. De presentatie hiervan is opgenomen onder de financiële vaste activa in de enkelvoudige jaarrekening. Het resultaat van de deelneming wordt bepaald op basis van de bij de stichting geldende grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

Toelichting functionele verdeling 2021

Methodiek

Alle baten en lasten worden zoveel mogelijk toegerekend aan de 'Publieksactiviteiten en overige activiteiten' of 'Collectiebeheer'. Indien dit niet mogelijk is worden de baten en lasten toegerekend aan algemeen beheer. De huisvestingssubsidie, huisvestingslasten en exploitatiesubsidie worden hierbij in eerste instantie buiten beschouwing gelaten. Bij de toerekening wordt al jaren een consistente gedragslijn gehanteerd. Vervolgens worden de huisvestingssubsidie en huisvestingslasten toegerekend op basis van het aantal m² van de verschillende functies. Tenslotte wordt de exploitatiesubsidie toegerekend.

Toelichting per categorie

Directe inkomsten

Alle directe inkomsten vloeien voort uit publieksactiviteiten.

Indirecte inkomsten

Alleen de omzet van de bedrijfskantine is toegerekend aan 'Algemeen beheer'.

Private middelen

Bij deze baten is onderscheid gemaakt tussen de baten ten behoeve van museale aankopen en de algemene bijdragen uit private middelen.

Subsidies

De exploitatiesubsidie functioneert als 'sluitpost' van de functionele verdeling.

De huisvestingssubsidie is toegerekend op basis van het aantal m². Hiervoor is onderscheid gemaakt in 67 locaties waaruit onze huisvesting bestaat. Elk van deze locaties is aan één of meerdere van de drie functies toegekend. Dit heeft geresulteerd in de volgende verdeelsleutel:

- Publieks- en overige activiteiten: 47%
- Collectiebeheer: 23%
- Algemeen beheer: 30%

Na heropening van het Paleis zal een herijking van deze functionele verdeling plaats vinden.

Personeelslast

De personeelslast is op basis van de afdelingen toegerekend aan de diverse functies. Bij een aantal afdelingen is een deel van de last toegerekend op basis van de verdeelsleutel van de huisvesting. Dit betreft de afdelingen waarvan een deel van de salarislaster intern zijn doorbelast aan de huisvesting.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn op basis van de verdeelsleutel van de huisvestingssubsidie toegerekend.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn op basis van de aard van de investering toegerekend. De toerekening aan algemeen beheer betreft de afschrijvingslast van de automatiseringsinvesteringen.

Overige lasten

De toerekening aan collectiebeheer betreft de kosten voor conservering en restauraties. Aan het algemeen beheer zijn alle administratie- en beheerskosten toegerekend, evenals de reis- en verblijfkosten.

Toerekening algemeen beheer

Bij de toerekening van het algemeen beheer zijn de kosten en baten van museale aankopen buiten beschouwing gelaten. Voor toerekening wordt zowel het handboek als de consistente gedragslijn sinds 2017 gevolgd.